

Nr 53.

Ankom till riksdagens kansli den 13 april 1920 kl. 2. e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående lönereglering för länsveterinärer jämte två i ämnet väckta motioner.

(1:a avd.)

Under punkt 114 av nionde huvudtiteln av årets statsverksproposition har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att i avbidan på den proposition angående lönereglering för länsveterinärer, som Kungl. Maj:t må komma att avlåta till riksdagen, i ordinarie anslaget till länsveterinärer och veterinärstipendiater beräkna en förhöjning från 86,500 kronor med 86,500 kronor till 173,000 kronor.

Härefter har Kungl. Maj:t i en till riksdagen den 14 februari 1920 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 134, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, föreslagit riksdagen

dels godkänna det av chefen för jordbruksdepartementet framlagda förslaget till stat för länsveterinärer, att tillämpas från och med år 1921, ävensom de villkor och bestämmelser, som av bemålde departementschef föreslagits för åtnjutande av de i samma stat upptagna avlöningsförmåner;

dels förklara, att envar, som med eller efter ingången av år 1921 tillträder befattning å nämnda stat, skall vara pliktig underkasta sig ovan nämnda villkor och bestämmelser, samt att de förutvarande länsveterinärer, vilka icke före viss av Kungl. Maj:t bestämd dag anmäla, att de vilja underkasta sig den nya avlöningsstaten samt nämnda villkor och bestämmelser, och som icke lagligen kunna därtill förbindas, skola vardas bibehållna vid dem enligt dittills gällande ordinarie stat tillkommande avlöningsförmåner ävensom, i den mån ej annat föranledes av bestämmelserna i lagen angående civila tjänst innehavares rätt till pension, vid den rätt till pension, som dittills tillkommit dem;

dels ock, vid bifall härtill, höja ordinarie anslaget till länsveterinärer

Bihang till riksdagens protokoll 1920. 10 saml. 21 häft. (Nr 53—55.) 1

och veterinärstipendiater från 86,500 kronor med 52,000 kronor till 138,500 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet tillåter sig utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet.

Motioner.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehåft två inom riksdagen väckta till utskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen nr 233 i första kammaren av herr *Johansson, Johan*, i Kälkebo och nr 342 i andra kammaren av herr *Gustafsson* i Örebro, vari hemställts, att riksdagen måtte besluta bifalla vad Kungl. Maj:t hemställt i propositionen nr 134, med ändring så till vida,

att antingen de föreslagna avlöningsbeloppen 4,000 kronor, respektive 4,500 kronor, höjas till 5,000 kronor, respektive 5,500 kronor, på lämpligt sätt fördelade i lön och tjänstgöringspenningar,

eller, om detta ej anses böra bifallas, att till avlöningsbeloppen 4,000 kronor, respektive 4,500 kronor, må läggas »tillfällig löneförbättring» enligt de grunder, som i sådant avseende varda gällande för statstjänstemän i allmänhet.

samt att vid bifall till det ena eller andra av föreslagna alternativet ordinarie anslaget till länsveterinärer och veterinärstipendiat ermå höjas till erforderligt belopp.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för denna hemställan, tillåter sig utskottet att hänvisa till motionerna.

Utskottet.

Löneregleringskommittén har ansett, att med hänsyn till den förestående allmänna revisionen av de civila statstjänstemännens avlöningar länsveterinärernas begynnelseavlöning icke borde höjas till mer än 4,000 kronor, respektive 4,500 kronor inom de fyra nordligaste länen. Kommittén har vidare uttalat, att den icke tänkt sig, att tillfällig löneförbättring, om sådan för år 1921 komme till stånd för vissa befattningshavare inom den civila statsförvaltningen, skulle komma länsveterinärerna till del. Då dessas avlöning nu, inberäknat lönetillägget å 625 kronor, uppgår till 3,125 kronor, skulle den effektiva ökningen bli 875 kronor. Denna ökning har syntts departementschefen visserligen vara tillmätt i minsta laget, även med beaktande att dyrtidstillägget ökades genom att beräknas på det höjda avlöningsbeloppet. I betraktande emellertid av vad kommittén anført angående vikten av att icke föregripa resultaten av nyssnämnda revision, har departementschefen dock icke ansett sig kunna tillstyrka någon avvikelse från kommitténs förslag i dessa delar.

Motionärerna hava, i ändamål att bereda länsveterinärerna något gynsammare lönevillkor, i stället föreslagit, att deras begynnelseavlönning skulle höjas till 5,000, respektive 5,500 kronor, eller, om så kunde finnas lämpligare, att å de av Kungl. Maj:t föreslagna avlöningsbeloppen skulle beräknas tillfällig löneförbättring.

På de av löneregleringskommittén och departementschefen anförda skäl och då det i gällande stat för ifrågavarande befattningshavare upptagna avlöningsbeloppet enligt Kungl. Maj:ts förslag komme att höjas med 2,000 kronor för länsveterinärer i de fyra nordligaste länen och med 1,500 kronor för sådan befattningshavare i övriga län anser utskottet, att länsveterinärernas avlöning icke nu bör fastställas till högre belopp än 4,000, respektive 4,500 kronor ävensom att tillfällig löneförbättring ej bör efter den nya löneregleringen utgå till dessa befattningshavare. Utskottet kan alltså icke biträda motionärernas förslag. Departementschefens uttalande, att den föreslagna avlöningsförhöjningen vore tillmätt i minsta laget, ger emellertid utskottet förvisning därom, att Kungl. Maj:t skall vid uppgörande av förslag till den ovan antydda allmänna revisionen av de civila statstjänstemännens löner taga behörig hänsyn till detta förhållande. Utskottet har icke heller i övrigt funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag.

Det i statsrådsprotokollet framlagda förslaget till stat för länsveterinärer att tillämpas från och med år 1921 är av följande utseende:

	Lön	Tjänstgöringspenningar.	Särskilt avlöningstillägg	Summa		
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.		
<i>Västerbottens, Jämtlands, Väster- norrlands och Norrbottens län.</i>						
1 länsveterinär	2,500	1,500	500	4,500	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.	
7 d:o	17,500	10,500	3,500	31,500		
<i>Samtliga övriga län.</i>						
1 länsveterinär	2,500	1,500	—	4,000		
23 d:o	57,500	34,500	—	92,000		
Säger	—	—	—	132,000		

Anm. Intill dess annorlunda kan vara bestämt, skall pensionsunderlaget för länsveterinärer utgöra 3,500 kronor med tillägg av 500 kronor efter intjänande av bägge ålderstilläggen såsom sådan.

För åtnjutande av de i denna stat upptagna avlöningsförmåner hava förslagits följande villkor och bestämmelser:

i fråga om ändrad tjänstgöringsskyldighet, förening av tjänster m. m.:

att länsveterinär skall vara underkastad såväl den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden som ock den utvidgning eller reglering av tjänstgöringsområde, som kunna varda föreskrivna,

att med länsveterinärtjänst icke må förenas annan tjänst å rikets eller riksdagens stat,

att med länsveterinärtjänst icke heller må förenas vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är med Kungl. Maj:ts oktroy försett eller blivit såsom aktiebolag registrerat, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning av vad slag som helst, så framt ej medicinalstyrelsen, uppå därom gjord framställning och efter prövning, att ifrågavarande uppdrag eller tjänstebefattning ej må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen såsom länsveterinär, finner uppdraget eller befattningen kunna få tills vidare mottagas och bibehållas;

i fråga om avlöningsförmåners uppbärande m. m.:

att tjänstgöringspenningar ävensom särskilt avlöningstillägg få uppbäras endast för den tid, länsveterinär verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester, men för den tid, han eljest varit från tjänstgöring befriad, skola utgå till den, som förordnats att uppehålla befattningen;

att länsveterinär, som åtnjuter semester eller annan tjänstledighet, skall till vikarien avstå det arvode enligt taxa, vilket belöper å de av vikarien verkställda tjänstegöromål;

att den, som av sjukdom hindras att förrätta sin befattning, äger uppbära hela lönen, men att den, som eljest undfår ledighet, såsom för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter, tjänstgöring hos riksdagen, dess utskott eller revisorer eller andra särskilda uppdrag, eller i behörig ordning avstänges från tjänstgöring eller av annan anledning är lagligen förhindrad att sköta befattningen, kan förpliktas att under ledigheten utöver sina tjänstgöringspenningar och arvode enligt taxa, varom nyss är stadgat, ävensom sitt särskilda avlöningstillägg, där sådant utgår, avstå så mycket av lönen, som för befattningens uppehållande erfordras eller eljest prövas skäligt;

att, därest emellertid länsveterinär i följd av kroppsskada, ådragen under tjänstutövning, blivit tills vidare oförmögen till tjänstgöring, avlöningen å stat må, såsom undantag från vad ovan är stadgat, kunna, efter medicinalstyrelsens beprövande, till honom utgå oavkortad under högst sex månader; ankommande på prövning av Kungl. Maj:t, till huru stor del avlöning kan böra till den skadade utgå efter omförmälda tid av sex månader;

att avlöning ej må utgå till länsveterinär för tid, varunder han avhållit sig från tjänstgöring utan att hava i vederbörlig ordning erhållit tjänstledighet eller kunna styrka giltigt förfall;

att, därest länsveterinär varder avstängd från tjänstgöring eller i häkte tagen, den del av hans avlöning, som icke av medicinalstyrelsen prövas böra användas till befattningens uppehållande, skall under tiden innehållas, såvida medicinalstyrelsen ej finner skäligt låta honom uppbära något därav;

att den, som tillträder den nya avlöningsstaten, skall vara skyldig underkasta

sig, efter Kungl. Maj:ts bestämmande, omreglering av extra inkomster, som kunna åtfölja länsveterinärbefattning eller utgå för bestyr i sammanhang därmed; samt att vid avgång från tjänsten till följd av avskedstagande, entledigande eller dödsfall själva lönen utgår till månadens slut;

i fråga om ålderstillägg:

att beträffande förhöjning av lönen efter viss tids fortsatt innehavande av länsveterinärtjänst tidpunkten

för första förhöjningen bestämmas att inträda efter fem år, under villkor att innehavaren under mera än fyra femtedelar av den tjänstetid, som erfordras för att vinna nämnda förhöjning, med gott vitsord bestritt sin egen eller, på grund av förordnande, annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag, dock att härvid icke må föras honom till last den tid, han åtnjutit semester eller ledighet för fullgörande av värnplikt,

och för andra förhöjningen efter ytterligare fem år, på samma villkor, under iakttagande, vad var och en av omförmälda löneförhöjningar angår, att den högre avlöningen ej får tillrädas förr än vid början av kalenderåret näst efter det, varunder den stadgade tjänstaldern blivit uppnådd; börande löntagare vid bestämmandet av rätten till löneförhöjning tillgodoräknas den tid, som före den nya avlöningsstatens trädande i kraft förflutit från hans tillträdande till befattningen, dock icke tid före år 1902;

att likväl löntagare, som, då han intjänat stadgad tid för erhållande av löneförhöjning, redan uppnått den levnadsålder, vid vilken han enligt bestämmelserna i lagen angående civila tjänst innehavares rätt till pension är skyldig att avgå från tjänsten, icke må tillträda samma förhöjning;

i fråga om semester, skyldighet att avgå från tjänsten och pensionsrätt:

att semester må, när sådant kan ske utan hinder för göromålens behöriga gång, av medicinalstyrelsen, på därom gjord framställning, beviljas länsveterinär under antingen en månad årligen eller två månader vartannat år, med skyldighet för länsveterinär att tillhandahålla eller bekosta fri bostad för vikarien samt iakttaga de övriga föreskrifter uti ifrågakvarande hänseende, som kunna varda meddelade; samt

att i fråga om skyldighet att från tjänsten avgå ävensom i fråga om rätt till pension skall gälla vad i lagen angående civila tjänst innehavares rätt till pension är vid tiden för den nya lönestatens ikraftträdande eller, såvitt angår innehavare av befattning, som därefter tillträdades, vid tillträdet till befattningen stadgat.

Den nu föreslagna staten slutar på 132,000 kronor eller 52,000 kronor mer än den nu gällande. Med sistnämnda belopp bör alltså anslaget till länsveterinärer och veterinärstipendiater ökas. Det kommer då att uppgå till 138,500 kronor.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande proposition och med avslag å de i ämnet väckta motionerna.

dels godkänna ovan intagna förslag till stat för länsveterinärer, att tillämpas från och med år 1921, ävensom ovan intagna villkor och bestämmelser för åtnjutande av de i samma stat upptagna avlöningsförmåner;

dels förklara, att envar, som med eller efter ingången av år 1921 tillträder befattning å nämnda stat, skall vara pliktig underkasta sig ovannämnda villkor och bestämmelser, samt att de förutvarande länsveterinärer, vilka icke före viss av Kungl. Maj:t bestämd dag anmäla, att de vilja underkasta sig den nya avlöningsstaten samt nämnda villkor och bestämmelser, och som icke lagligen kunna därtill förbindas, skola varda bibehållna vid dem enligt dittills gällande ordinarie stat tillkommande avlöningsförmåner ävensom, i den mån ej annat föranledes av bestämmelserna i lagen angående civila tjänstnehavares rätt till pension, vid den rätt till pension, som dittills tillkommit dem;

dels ock, vid bifall härtill, höja ordinarie anslaget till länsveterinärer och veterinärstipendiater från 86,500 kronor med 52,000 kronor till 138,500 kronor.

Stockholm den 13 april 1920.

På jordbruksutskottets vägnar:

RAOUL HAMILTON.

Närvarande: Hrr greve Hamilton, Ericsson Aaby, Hellström, Träff, Ingeström, greve Wachtmeister, Lindskog, Öberg, Sjöblom, Olsson i Broberg, Johansson i Uppmälby, Lundström, Sävström, Hagfält och Flognfält.